

ἀκέφαλος (στίχος) / *acephalus* (versus)

1. PLVT. *mor.* 397d ... ὅπως ὑμῖν ἀκεφάλων καὶ λαγαρῶν μέτρων καὶ μειούρων εὐθύνας μὴ ὑπέχωσι.

PLVT. *mor.* 520a φέρε γάρ, εἴ τις ἐπιὼν τὰ συγγράμματα τῶν παλαιῶν ἐκλαμβάνοι τὰ κάκιστα τῶν ἐν αὐτοῖς καὶ βιβλίον ἔχοι συντεταγμένον οἶον Ὀμηρικῶν στίχων ἀκεφάλων κτλ.

PLVT. *mor.* 611b οἱ τοὺς ἀκεφάλους καὶ μειούρους Ὀμήρου στίχους ἐκλέγοντες.

ATHEN. XIV 32 (632c-e) ὅτι δὲ πρὸς τὴν μουσικὴν οἰκειότατα διέκειντο οἱ ἀρχαῖοι δῆλον καὶ ἐξ Ὀμήρου· ὅς διὰ τὸ μεμελοποικένα πᾶσαν ἑαυτοῦ τὴν ποιήσιν ἀφροντιστὶ [τοὺς] πολλοὺς ἀκεφάλους ποιεῖ στίχους καὶ λαγαροὺς, ἔτι δὲ μειούρους. Ξενοφάνης δὲ (test. 27 Diels-Kranz) καὶ Σόλων (test. 715 Martina) καὶ Θεόγνις καὶ Φωκυλίδης, ἔτι δὲ Περίανδρος ὁ Κορίνθιος ἐλεγειοποιὸς καὶ τῶν λοιπῶν οἱ μὴ προσάγοντες πρὸς τὰ ποιήματα μελωδίαν ἐκπονοῦσι τοὺς στίχους τοῖς ἀριθμοῖς καὶ τῇ τάξει τῶν μέτρων ... καὶ σκοποῦσιν ὅπως αὐτῶν μηθεὶς <μήτε> ἀκέφαλος ἔσται μήτε λαγαρὸς μήτε μειούρος. ἀκέφαλοι δὲ εἰσιν οἱ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὴν χωλότητα ἔχοντες' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο,

(cf. [Hom.] *Od.* XII 423 et *Il.* III 375)

ἐπίτονος τετάνυστο βοὸς ἴφι κταμένοιο.

[HERODIAN.] 186 στίχος ἐστὶ συλλαβῶν καὶ λέξεων σύνθεσις, δηλωτικὸς συμμετρίας καὶ μεγέθους. εἶδη δὲ στίχων εἰσὶ δεκαδύο· ἰσόχρονος, ἀπηρτισμένος, ἀκέφαλος, λαγαρός, μειούρος, τραχὺς, μαλακοειδής, κακόφωνος, λογοειδής, προκέφαλος, σφηκίας, δολιχοῦρος ... 187 (3) ἀκέφαλος δὲ ἐστὶν ὁ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος, οἶον' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

ENSTATH. in [Hom.] *Il.* V 349 (II, p. 87. 13 sqq. Valk) ἀνάπαλιν δὲ τῷ τοιοῦτῳ πάθει ἔχει τὸ ἀκέφαλον, ταυτὸν δ' εἰπεῖν βραχυκέφαλον, κατὰ τὸ ἀμαθῆς ὁ ὀλιγομαθῆς, ὁ τοῦ κατὰ τὴν ἄρχουσαν μεγέθους ἐκπεσὸν ἀπὸ βραχείας ἄρχεται, ὁποῖον σὺν ἄλλοις, ἃ ἐτέρωθι φανεῖται, καὶ τὸ' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο,

καί' ([Hom.] *Od.* VIII 452)

ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠῦκόμοιο,

καί' ([Hom.] *Od.* XII 423)

ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχῶς.

τοιοῦτου δὲ πάθους ἔτυχε καὶ τό' ([Hom.] *Il.* IX 5)

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον,

καὶ τό' ([Hom.] *Od.* XVIII 247)

πλέονες κε μνηστήρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν.

εἰ γὰρ καὶ ἰσοδάκτυλοι τούτοις οἱ πρῶτοι πόδες ὡς τετράχρονοι, ἀλλ' ὅμως οὐκ ἔστι προκεφάλους εἰπεῖν αὐτούς, ὅτι μὴδὲ περιττεῦει αὐτοῖς ἡ κεφαλὴ μακρὰ οὖσα, ἀκεφάλους δὲ μᾶλλον διὰ τὸ ἐκπεσεῖν τῆς κατὰ τὴν ἄρχουσαν ἐκτάσεως. ἀκέφαλοι δὲ ὁμοίως στίχοι καὶ τό' ([Hom.] *Od.* IV 90)

ἔως ἐγὼ περὶ κείνα πολὺν βίον ζυναγείρων,

καί' ([Hom.] *Il.* I 193)

ἕως ὃ ταυθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.

περὶ δὲ τούτων φασὶν οἱ παλαιοὶ καὶ ὅτι γελοῖοι οἱ τὴν μέσσην μακρὰν ἐν τῷ ποδολογεῖν προτάττοντες καὶ τὸ ἕως ὡς λέγοντες, καθὰ καὶ ἐν τῷ 'Βορέης καὶ Ζέφυρος' ἠσβορε' ποδίζοντες τὴν ἄρχουσαν. εἰ δὲ δεῖ, φασί, κατὰ τέχνην βοηθεῖν ἐν τῷ 'ἕως ἐγώ', καὶ 'ἕως ὃ', προενεκτέον τὸν πρώτων πόδα, [ᾧσειπερ ἦν] ᾧσει οἷα συνιζήσεως ἐν αὐτῷ γενομένης, κατὰ κοινήν συλλαβήν. ἄλλως δέ, φασίν, ἀβοήθητον ὄν, τάττεται εἰς ἀκέφαλον, καθότι ἡ πρώτη τοῦ ποδὸς βραχεῖα οὐσα κεῖται ᾧσει καὶ μακρά.

ENSTATH. in [Hom.] *Il.* IX 5 (II, p. 644. 9 sq. Valk) ὁ δὲ 'Βορέης', ὃς ἀκέφαλον, ὡς καὶ προεδηλώθη, ποιεῖ τὸν στίχον ἐνταυῦθα, παρὰ τὴν βορὰν ἐτυμολογεῖται.

ENSTATH. in [Hom.] *Il.* XII 208 (III, p. 376. 15 sqq. Valk) ὡσπερ ἔμπαλιν ἀκέφαλος λέγεται στίχος ὁ περὶ τὴν ἀρχὴν καὶ οἰονεὶ κεφαλὴν συσταλεῖς, ὁποῖον καὶ τό' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

ENSTATH. in [Hom.] *Il.* XII 208 (III, p. 377. 17 sqq. Valk) ὅτι δὲ ἡ μουρία τῶν ἐπῶν καὶ τὸ ἀκέφαλον καὶ τὸ λαγαρόν, καὶ εἰ τι δὲ ἄλλο στιχηρὸν πάθος, ἀφροντιστὶ συνέπεσε διὰ τὸ μεμελοποιῆσθαι πᾶσαν τὴν Ὀμηρικὴν ποίησιν, ἐν τοῖς τοῦ Ἀθηναίου (XIV 32 [632c-e]) καὶ αὐτὸ δηλοῦται. ὅς φησι καὶ ὅτι ἀκέφαλοι μὲν εἰσὶν οἱ ἐν ἀρχῇ τὴν χωλότητα ἔχοντες κτλ.

ENSTATH. in [Hom.] *Il.* XXII 379 (IV, p. 634. 7 sqq. Valk) ἰστέον δὲ καὶ ὅτι τὸ 'ἐπεὶ δὴ τόνδ' ἄνδρα', καὶ ἐξῆς, ἀκέφαλον στίχον οἱ παλαιοὶ φασὶν, ὅμοιον τῷ ([Hom.] *Il.* XXI 308) 'φίλε κασίγνητε' ᾧστε οὐκ ἀναγκαῖον προπερισπᾶν ἐκεῖ τὸ 'φίλε', ὡς ἂν ἀποτελεσθεῖη δάκτυλος, ἀλλ' ὄξυνομένης τῆς ἀρχούσης μετρηθῆναι κἀκεῖνον τὸν στίχον ὡς ἀκέφαλον.

ANON. *de hex.* 348. 6 sqq. πάθη δὲ αὐτοῦ (*scil.* τοῦ ἠρώου) τρία μὲν κατὰ τὸ μέγεθος, τρία δὲ κατ' ἔλλειψιν κατὰ μέγεθος τό τε λεγόμενον μακροκέφαλον καὶ τὸ προκοῖλον καὶ τὸ μακροσκελές ... 19 sqq. τὰ δὲ κατ' ἔλλειψιν, ὡς τὸ λεγόμενον ἀκέφαλον τό τε λαγαρόν καὶ τὸ μείουρον. ἀκέφαλον μὲν τὸ ἐλλείπον χρόνῳ κατὰ τὴν ἀρχήν, ὡς ἐν τούτῳ' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

ANON. *de hex.* 349. 9 sqq. πάθη τῶν στίχων εἰσὶ τρία, ἀκέφαλος, μεσόκλατος, μείουρος. ἀκέφαλοι μὲν οὖν εἰσὶν, ὅσοι ἀπὸ βραχείας ἄρχονται συλλαβῆς, ὡς οὗτος' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆας τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο,

καί' ([Hom.] *Od.* XXI 25)

ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο·

τὸ γὰρ ἠρωικὸν μέτρον αἰεὶ ἀπὸ μακρᾶς βούλεται ἄρχεσθαι.

ANON. *de hex.* 349. 27 sq. παντὸς δὲ μέτρου ἐξ πάθη εἰσὶν, κατὰ μὲν πλεονασμὸν τρία καὶ κατ' ἔλλειψιν τρία ... 350. 12 sqq. τὰ δὲ κατ' ἔλλειψιν ταῦτα. ἀκέφαλον τὸ ἐν ἀρχῇ στίχου λείπον συλλαβῆ, ἢ ἐκ κοινῆς συλλαβῆς ἢ ἀπλῶς, ὡς τό' ([Hom.] *Il.* I 70)

ὃς ἦδη τὰ τ' ἐόντα τὰ τ' ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα,

καὶ τό· ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

ANON. AMBR. 214. 6 sqq. ἀκέφαλοι δὲ (scil. στίχοι) εἰσὶν οἱ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἐνδεεῖς· ὅθεν δὲ εἴρηνται, δηλον. εἰσὶ δὲ οἶδε· ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

καὶ πάλιν· ([Hom.] *Od.* XII 423)

ἐπίτονος βέβλητο βοδὸς <ρίνοιο τετευχώς>·

καὶ πάλιν· ([Hom.] *Il.* XXI 352)

τὰ περὶ καλά ρέεθρα ἄλις ποταμοῖο πεφύκει.

ANON. HARL. 17. 26 τοῦ δὲ ἠρωικοῦ εἶδη εἰσὶ ταῦτα ... 18. 7 sq. ἀκέφαλος ὁ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος· ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπεὶ δ' αὖ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

ANON. VRB. 68 sqq. εἶδη ἢ πάθη τῶν στίχων εἰσὶ δεκατέσσερα ... τρίτος ἀκέφαλος, ὁ ἀπὸ βραχείας ἀρχόμενος, ὡς· ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

καί· ([Hom.] *Il.* I 70)

ὅς ἤδη τὰ τ' ἐόντα τὰ τ' ἐσόμενα πρό τ' ἐόντα.

APP. DION. 322. 8 sq. γίνεται δὲ κατὰ ἕξ τρόπους τὰ ἔπη χωλά· ἤτοι κατὰ πλεονασμὸν ἢ κατ' ἔνδειαν ... 15 sqq. ὅταν δὲ ἐνδεῆσθῃ, ἀκέφαλον, ὡς τό· ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο·

λείπει γὰρ τῷ πρώτῳ ποδὶ πρὸς τὴν σύστασιν τοῦ μέτρου χρόνος ... 323. 10 sqq. περὶ δὲ ἐκείνων καὶ τῶν ὁμοίων· ([Hom.] *Il.* IX 5)

Βορέης καὶ Ζέφυρος τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον,

([Hom.] *Od.* XVIII 247)

πλέονές κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισι

ζήτησις ἂν εἶη· ἔχουσι γὰρ τοὺς πρώτους πόδας τετραχρόνους ἰσοδυναμοῦντας τῷ δακτύλῳ, καὶ οὔτε ἀκεφάλους ἔστιν εἰπεῖν – οὐ γὰρ ἐλλείπει χρόνος – οὔτε προκεφάλους ἔστιν εἰπεῖν· οὐ γὰρ περιττεῦει. χρῆ δὲ κατὰ λόγον ἀκεφάλους αὐτοὺς καλεῖν· κεφαλὴν γὰρ ἔπος καθόλου τὴν ἄρχουσιν μακρὰν χρῆ νομίζειν εἶναι. ἐὰν οὖν αὕτη τῆς οἰκείας χώρας ἐκπέσῃ καὶ ἀντ' αὐτῆς βραχεῖα τεθῆ, ἀκέφαλον ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔπος γίνεται. ὅτι δὲ τῆς εὐφωνίας ὁ ποιητὴς μᾶλλον ἐφρόντιζε ἢ τοῦ μέτρου, δηλον ἐκ τοῦ· ([Hom.] *Il.* XII 208)

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν.

ἐδύνατο γὰρ εἰπεῖν·

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ὄφιν αἰόλον εἶδον.

τάχα δὲ καὶ τῆς τοῦ 'φ' δασείας ὄντος ἦσθετο ὁ ποιητὴς ἐκφωνήσεως πλέον τι ἐχούσης διὰ τὴν σφοδρότητα τοῦ πνεύματος, καὶ ἀρκεῖν ἠγήσατο τὸ πνεῦμα πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ χρόνου. οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ· ([Hom.] *Od.* VII 119)

Ζεφυρὴ πνεύουσα

τὸ αὐτὸ ἂν εἶη. Ἡλιοδώρῳ δὲ δοκεῖ ἐπὶ πολλῶν τῆ δασεία πλέον τι νέμειν. ἔτι δὲ καὶ τό· ([Hom.] *Od.* VIII 452)

ἐπειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠῦκόμοιο

ἀκέφαλον· τό· ([Hom.] *Od.* IV 90)

ἔως ἐγὼ περὶ κείνα πολὺν βίοτον ζυναγεῖρων,

<καὶ (*add. Hoerschelmann*) τό (*addidi*)> ([Hom.] *Il.* I 193)

ἔως ὁ ταῦθ' ὤρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
γελοῖοι ἂν εἶεν οἱ τὴν μέσην μακρὰν προτάττοντες ἐν τῷ ποδιζέειν, τὸ 'ἔως' 'ἔως'
λέγοντες καὶ τὸ 'βορέης' 'ἠσβορέ'. εἰ δὲ δεῖ τέχνη βοθηεῖν τῷ στίχῳ, προενεκτέ-
ον τὸν πρῶτον πόδα 'ως', ὡς συνιζήσεως γινομένης εἰς τὸ 'ω', κοινῆς οὔσης τῆς
δευτέρας κατὰ τὸν τρίτον τρόπον τῆς κοινῆς, τὸ δέ' ([Hom.] *Od.* IV 90)

ἔως ἐγὼ περὶ κείνα
ἀβοήθητόν ἐστι καὶ τάττεται εἰς τὸν τῶν ἀκεφάλων τόπον· οὐ γὰρ ἐδύνατο
βοηθεῖσθαι ὡς τό' ([Hom.] *Il.* I 193)

ἔως ὁ ταῦτ' ὤρμαινε κατὰ φρένα,
ἐπεὶ οὐκ ἐξήλθεν ἡ βραχεῖα εἰς μέρος λόγου <ἐν τῷ>
ἔως ἐγὼ περὶ.

ὁμοίως καὶ τό' ([Hom.] *Od.* XII 423)
ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετευχῶς,
καθότι ἀντὶ μακρᾶς παρελήφθη ἡ πρώτη τοῦ ποδὸς συλλαβὴ βραχεῖα οὔσα,
ἀκέφαλον χρὴ καλεῖν.

APP. DION. 325. 9 sqq. πάθη στίχων εἰσὶν ἕξ· ἀκέφαλος, προκέφαλος, προ-
κοίλιος, λαγαρός, μείουρος, μακροσκελής, ἀκέφαλος' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)
ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

ἀκέφαλος εἴρηται, παρόσον οὐδέποτε στίχος ἐστὶν ἀπὸ βραχεῖας ἀρχόμενος.
APP. RHET. 341. 11 εἶδη στίχων ἑννέα ... 19 sq. ἀκέφαλον τὸ ἀπὸ βραχεῖας
ἀρχόμενον' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.
SCHOL. in [Hom.] *Il.* XII 208c (III, p. 343 Erbse) ὅπως ἴδον αἰόλον ὄφιν]
μείουρος ὁ στίχος, ἀκέφαλος' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆάς τε.
SCHOL. in [Hom.] *Il.* XXII 379b (V, p. 338 Erbse) ἐπειδὴ τόνδ' ἄνδρα]
σημειῶδες ὅτι καὶ ἀκεφάλους χρῆται ὁ ποιητής, ὥστε οὐ δεῖ προπερισπᾶν τὸ
([Hom.] *Il.* XXI 308) 'φίλε κασίγνητε'.

SCHOL. GEN. in [Hom.] *Il.* XII 208 (I, p. 151. 18 sq. Nicole) μείουρος ὁ στί-
χος κέκληται, ἀκέφαλος δέ' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)
ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

SCHOL. GEN. in [Hom.] *Il.* XXIII 2 (II, p. 201. 1 Nicole) ἐπειδὴ νῆάς τε]
ἀκέφαλον — ὁ στίχος.

SCHOL. B in Herphaest. 289. 10 sqq. ἀκέφαλος δέ' (*scil.* ὁ στίχος), ὅταν ἐν τῇ
ἀρχῇ ἐλλείπῃ χρόνω, ὡς ἐν τῷ' ([Hom.] *Il.* XXIII 2)
ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

καὶ ἐν τῷ' ([Hom.] *Il.* I 70)
ὅς ἤδη τά τε ὄντα.

λείπει γὰρ ἐν τούτοις τῷ πρῶτῳ ποδὶ χρόνοις εἷς πρὸς τὴν τοῦ μέτρου σύστασιν.
SCHOL. B in Herphaest. 290. 11 sqq. ζητήσειε δ' ἂν τις περὶ τε τοῦ' ([Hom.]
Il. IX 5)

Βορέης καὶ Ζέφυρος, τῷ τε Θρήκηθεν ἄητον,
καὶ τοῦ' ([Hom.] *Od.* XVIII 247)
πλέονές κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισι,

καὶ τῶν ὁμοίων, πότερον ἀκεφάλους χρῆ λέγεσθαι ἢ μή. (προκέφαλοι μὲν γὰρ οὐκ εἰσὶν· οὔτι γὰρ χρόνῳ πλεονάζουσιν οἱ πῶτοι πόδες, ἐπειδὴ τετράχρονοί εἰσι καὶ ἰσοδυναμοῦσι τοῖς δακτύλοις). φαμέν οὖν κατὰ λόγον αὐτοὺς ἀκεφάλους καλεῖν, εἰ καὶ μὴ ἐλλείπουσι χρόνῳ ἢ συλλαβῇ. κεφαλὴν γὰρ ἔπους καθόλου τὴν ἄρχουσαν μακρὰν χρῆ νομίζειν εἶναι· ἐὰν οὖν αὕτη τῆς οἰκείας χώρας ἐκπέση καὶ ἀντ' αὐτῆς βραχεῖα τεθῆ, ἀκέφαλον ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔπος γίνεται. καὶ τούτων τῶν προτεθέντων στίχων ὁ μὲν

πλέονές κε μνηστήρες

δύναται διὰ συνιζήσεως θεραπευθῆναι τῆς 'πλε' καὶ 'ο' συλλαβῆς εἰς μίαν μακρὰν· ὁ δὲ ἄλλος ἀθεράπευτός ἐστιν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ· ([Hom.] *Od.* VII 119)
Ζεφυρείην πνεύουσα.

φασὶ δὲ τινες καὶ περὶ τούτων ὅτι ὁ ποιητής, εὐφωνίας μᾶλλον ἢ μέτρον φροντίζων, ἔστιν ὅπου τῆς τοῦ μέτρον ἀκριβείας ὑπερορᾷ, καὶ τοῦτο δηλον ἐκ τοῦ· ([Hom.] *Il.* XII 208)

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ἐπεὶ ἴδον αἴολον ὄφιν·

(ἡδύνατο γὰρ εἰπεῖν·

Τρῶες δ' ἐρρίγησαν, ὅπως ὄφιν αἴολον εἶδον),

ἢ ὅτι ἐνταῦθα ὁ ποιητής ἤσθετο τῆς τοῦ δασέος 'φ' ἐκφωνήσεως πλέον τι ἐχούσης διὰ τὴν σφοδρότητα τοῦ πνεύματος, ὡς καὶ Ἡλιοδώρῳ δοκεῖ τῇ δασείᾳ πλέον τι νέμειν. τὸ αὐτὸ φασὶ καὶ περὶ τοῦ 'Ζεφυρείην'. ἀλλὰ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον δόξειεν ἂν κἀν τούτῳ τὴν 'ζε' συλλαβὴν μακρὰν εἶναι διὰ τὴν τοῦ δασέος 'φ' ἐπαγωγήν, ὡς καὶ ἐν τῷ 'ὄφιν'. ἀλλ' ἢ 'ρεῖ' συλλαβὴ διὰ διφθόγγου γραφομένη οὐκ ἔξ τὸν λόγον τοῦτον ἄπταιστον προβῆναι· οὐ γὰρ δύναται διὰ τῶν τριῶν τούτων συλλαβῶν δάκτυλος συνίστασθαι, εἰ μὴ που τὴν 'ρεῖ' συλλαβὴν διὰ τοῦ 'ι' φήσειαν γράφεσθαι — ἦδη δὲ τινες καὶ τοῦ 'Βορέης' τὴν 'βο' καὶ 'ρε' συλλαβὴν ἐπεχείρησαν διὰ συνιζήσεως εἰς μίαν μακρὰν συνάπτειν, λέγοντες ὡς μετὰ τὴν 'βο' συλλαβὴν τοῦ 'ρ' ἐπιφερομένου, ὅπερ ὡς φωνῆεν καταλογίζεσθαι (διὰ τοῦτο γὰρ καὶ δασύνεται ἐν πάσης ἀρχῇ λέξεως), οὐδὲν ἔσται ἐμπόδιον κοινὴν γενέσθαι συλλαβὴν. ἀκέφαλος οὖν πάντῃ ἀθεράπευτός ἐστιν, ὡς ἐν τῷ· ([Hom.] *Il.* I 193)

ἔως ὁ ταῦθ' ὄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν

καὶ ἐν τῷ· ([Hom.] *Od.* IV 90)

ἔως ἐγὼ περὶ κείνα.

οὐδεμιᾶ γὰρ μηχανῇ οὔτε διὰ συνιζήσεως οὔτε διὰ κοινῆς συλλαβῆς δύναται θεραπευθῆναι, καὶ εἰσὶν ὁμολογουμένως πάθη. τούτοις ὅμοιον ἔστι καὶ τὸ· ([Hom.] *Od.* XII 423)

ἐπίτονος βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετευχώς.

VEL. LONG. GL VII 54. 6 sqq. <at> cum dicimus 'hic est ille', unum 'c' scribimus et duo audimus, quod apparet in metro. nam: (Verg. *Aen.* II 664 sq.)

hoc erat alma parens, quod me per tela, per ignes

eripis,

si unum 'c' hanc syllabam exciperet, acephalus esset versus nec posset a longa syllaba incipere, quae est heroico metro necessaria. ergo scribendum per duo 'c' 'hocc erat alma parens' aut confitendum quaedam aliter scribi, aliter enuntiari.

VEL. LONG. GL VII 55. 17 sqq. sed quotiens, ut supra diximus, duabus vocalibus interiecta haec littera (*scil.* i) est, duarum consonantium obtinet vicem. sic non erit acephalus versus: (Verg. *Aen.* IV 302)

Thyias ubi audito trepidant trieterica Baccho
et: (Verg. *Aen.* II 56)

Troiaque nunc stares
et: (Enn. *ann.* 167 Skutsch)
aio te, Aeacida, Romanos vincere posse.

SACERD. GL VI 452. 17 sqq. ectasis est, cum corripienda syllaba producitur metri causa, ut: (Verg. *Aen.* II 715)

religione patrum multos servata per annos,
ut 're' producatur, quae semper correpta pronuntiat, et: (Verg. *Aen.* I 30)
reliquias Danaum.

sed hi versus acephali dicuntur, ut Homerus: (*Il.* XXIII 2)

ἐπειδὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο>.

ΑΡΤΗΘΝ. GL VI 67. 13 sqq. inter alia, quae in metris vitanda esse praecepimus, tria vel maxime haec observanda vitia nobis sunt, quibus vulnerati versus claudicabunt, quae trifariam contingunt. nam <a>ut in principio aut <in> medietate aut in extrema sui parte corrumpuntur. igitur cuius initium pro conditione propriae legis nequaquam integrum processerit, ἀκέφαλος dicitur, veluti capite imminuto, ut: (Verg. *georg.* I 482)

fluviorum rex Eridanus,
item: (Verg. *Aen.* XI 354)
adicias nec te ullius violentia vincat.

ΔΙΟΜ. GL I 498. 28 sqq. sic vero hac in appellatione inprobantur (*scil.* versus) ut quinque speciebus designentur, mutili, exiles, ecaudes, fragosi, fluxi; et hos Graeci ἀκεφάλους, λαγαρούς, μειούρους, τραχείς, κολοβούς appellant ... 500. 5 sqq. mutili vel trunci sunt qui in principio amputantur et litteram vel syllabam amittunt vel tempore deficiunt; Graece dicuntur ἀκέφαλοι, quale est: (Verg. *georg.* I 482)

fluviorum rex Eridanus;
item homericus ille: (*Il.* XXIII 2)
ἐπεὶ δὴ νῆάς τε καὶ Ἑλλήσποντον ἴκοντο.

MACR. *sat.* V 14. 1 adeo autem Vergilio Homeri dulcis imitatio est ut et in versibus vitia quae a non nullis imperite reprehenduntur imitatus sit, eos dico quos Graeci vocant ἀκεφάλους, λαγαρούς, ὑπερκαταληκτικούς quos hic quoque heroicum stilum approbans non refugit; ut sunt apud ipsum ἀκέφαλοι: (Verg. *Aen.* XI 890)

arietat in portas,
(Verg. *Aen.* V 589)
parietibus textum caecis iter
et similia.

FRAGM. BEROL. GL VI 636. 28 sqq. vitia sunt heroi metri versuum sex. acephalus, qui non solum tunc dicitur, cum caput deest, sed <etiam> cum <in>

ἀκέφαλος (στίχος) / acephalus (versus)

capite aliquid superest. cui deest, tale invenitur, quale Horatius hoc ipsum vitium reprehendens posuit: (inc. 95 [FPL 456] Blänsdorf)

acephalus primus, quorum hic quem dicimus ipse est:

nam prior est tribrachys.

2. FRAGM. BEROL. GL VI 636. 28 sqq. vitia sunt heroi metri versuum sex. acephalus, qui non solum tunc dicitur, cum caput deest, sed <etiam> cum <in> capite aliquid superest ... at ille cui superest talis est, si fingas: (cf. Verg. *Aen.* V 3) ad moenia respiciens quae iam infelicis Elissae.

3. SERV. GL IV 470. 3 sqq. septima ode (*scil.* Hor. *carm.* I 7) dicolos est distrofos. nam prior versus heroicus est, qui sex pedibus, dactylo scilicet et spondio <in>differentiter positus, terminatur, secundus vero tetrametro acefalo eius efficitur; usque est hac metri compositione tribus tantum cantibus, quorum primos versus adposui: (Hor. *carm.* I 7. 1)

laudabunt alii claram Rhodon aut Mitylenen,

(Hor. *carm.* I 28. 1)

te maris et terrae numeroque carentis harenae,

(Hor. *epod.* 12. 1)

quid tibi vis mulier nigris dignissima barris.

[M.E.]